

GIÔ-NA

Tác Giả

Giô-na

Viết Khi Nào

Khoảng 785–760 T.C.

Mục Đích

Bày tỏ ân sủng của Đức Chúa Trời bao trùm mọi dân trên đất; ơn cứu rỗi của Ngài luôn sẵn sàng cho muôn dân.

Câu Gốc

“Còn Ta, chẳng lẽ Ta không tiếc Ni-ni-ve, một thành lớn có hơn một trăm hai mươi ngàn người không biết phân biệt phải trái và rất nhiều súc vật trong đó hay sao?” (4:11)

Bố Cục

- Giô-na trốn tránh trách nhiệm Chúa giao phó (1:1 – 2:10)
- Giô-na thực thi chức vụ (3:1 – 4:11)

Các Nhân Vật Chính

Giô-na, viên thuyền trưởng, các thủy thủ

Giô-na Trốn CHÚA

1 ¹Lời của CHÚA phán với Giô-na con trai A-mi-tai rằng, ²“Hãy đứng dậy, đi đến thành lớn Ni-ni-ve, lớn tiếng rao giảng phản đối nó, vì tội ác nó đã lên thâu trước mặt Ta.”

³Nhưng Giô-na đứng dậy bỏ trốn qua Tạt-si để lánh mặt CHÚA. Ông đi xuống Gióp-pa; gặp một chiếc tàu sắp sửa đi Tạt-si, ông trả tiền vé, rồi xuống tàu để đi Tạt-si với họ hầu lánh mặt CHÚA.

⁴Bấy giờ CHÚA sai một trận cuồng phong rất dữ dội thổi trên mặt biển; và trận bão lớn xảy ra khiến chiếc tàu gần vỡ. ⁵Các thủy thủ đều sợ hãi; ai nấy kêu cầu thần của họ. Sau đó, họ quăng các hàng hóa trong tàu xuống biển để tàu nhẹ bớt. Trong khi ấy Giô-na đã xuống dưới lòng tàu và nằm ngủ mê man. ⁶Bấy giờ vị thuyền trưởng đến gần ông và nói, “Sao ông còn nằm đó mà ngủ? Hãy thức dậy và cầu khẩn thần của ông. May ra thần của ông đoái đến chúng ta, và chúng ta sẽ thoát chết chăng?”

⁷Sau đó họ nói với nhau, “Hãy đến, chúng ta hãy bắt thăm, để biết do ai mà tai vạ này xảy đến với chúng ta.” Vậy họ bắt thăm, và thăm trúng nhằm Giô-na.

⁸Bấy giờ họ nói với ông, “Hãy nói cho chúng tôi biết vì cớ gì tai vạ này xảy đến với chúng ta? Ông làm nghề gì? Ông từ đâu đến? Ông người nước nào? Ông là dân nào?”

⁹Ông đáp, “Tôi là người Hê-bơ-rơ. Tôi kính sợ CHÚA, Đức Chúa Trời trên trời. Chính Ngài đã dựng nên biển và đất khô.”

¹⁰Họ sợ và hỏi ông, “Ông đã làm gì khiến gây ra nông nỗi này?” Bấy giờ những người ấy cực kỳ sợ hãi, bởi họ biết ông đang tìm cách lánh mặt CHÚA, vì ông đã khai với họ như vậy.

¹¹Biển càng lúc càng động dữ dội hơn, nên họ hỏi ông, “Chúng tôi phải làm gì với ông, để biển lặng xuống?”

¹²Ông trả lời, “Hãy bắt tôi và quăng tôi xuống biển, biển sẽ yên lặng cho các ông, vì tôi biết rằng tại tôi mà các ông gặp phải trận bão lớn này.”

¹³Tuy nhiên những người ấy vẫn cố gắng chèo chiếc tàu vào bờ, nhưng họ không thể nào chèo vào được, vì biển càng lúc càng nổi lên dữ dội hơn. ¹⁴Bấy giờ họ kêu cầu CHÚA, “Lạy CHÚA, chúng con cầu xin Ngài đừng bắt chúng con phải chết, vì Ngài muốn lấy mạng người này. Xin đừng vì cớ người này làm đổ máu vô tội của chúng con. Lạy CHÚA, vì Ngài có quyền làm bất cứ điều gì Ngài muốn.”

¹⁵Cuối cùng họ đành bắt Giô-na, quăng ông xuống biển, cơn cuồng nộ của biển liền lắng dịu. ¹⁶Bấy giờ những người ấy rất sợ CHÚA; họ dâng của lễ lên Ngài và thệ nguyện.

¹⁷Tuy nhiên CHÚA đã chuẩn bị sẵn một con cá lớn để nuốt Giô-na, và Giô-na ở trong bụng cá ba ngày ba đêm.

Giô-na Cầu Nguyện

2 ¹Từ trong bụng cá, Giô-na cầu nguyện với CHÚA, Đức Chúa Trời của ông. ²Ông cầu nguyện rằng:

“Từ giữa cơn hoạn nạn con kêu cầu CHÚA,
Ngài đáp lời con.

- Từ trong bụng âm phủ con van xin,
Ngài nghe tiếng con.
- ³ Ngài đã quăng con vào vực thẳm,
Vào tận đáy sâu của lòng biển,
Các dòng nước đã cuốn hút con;
Tất cả các lượn sóng và ba đào của Ngài
Đã vui dập con.
- ⁴ Vì thế con nói, ‘Con đã bị khai trừ
Khỏi thánh nhan Ngài,
Dầu vậy con vẫn hướng về
Đền thánh Ngài.’
- ⁵ Nước bao phủ chục cướp lấy mạng sống con,
Vực sâu bao quanh con,
Rong rêu quấn quýt đầu con.
- ⁶ Con đã bị chìm sâu xuống tận nền các núi,
Đất bên dưới gài then
Để giữ con lại vĩnh viễn.
Nhưng lạy CHÚA, Đức Chúa Trời của con,
Ngài đem mạng sống con lên từ nơi vực thẳm.
- ⁷ Khi mạng sống con tàn dần,
Con nhớ đến CHÚA,
Và lời cầu nguyện của con thấu đến Ngài,
Vào tận trong đền thánh Ngài.
- ⁸ Những kẻ bám vào các thần tượng hư không
Là tự khước từ ơn thương xót dành cho mình.
- ⁹ Còn con, con sẽ dâng của lễ lên Ngài
Với lời cảm tạ.
Con sẽ trả những gì con đã hứa nguyện,
Vì ơn cứu rỗi chỉ đến từ CHÚA.”

¹⁰ Bấy giờ CHÚA ra lệnh cho con cá, và nó mưa Giô-na ra trên đất khô.

Dân Ni-ni-ve Ăn Năn

3 ¹Lời của CHÚA phán với Giô-na lần thứ hai rằng, ²“Hãy đi đến thành lớn Ni-ni-ve, công bố cho nó sứ điệp Ta đã ban cho người.”

³Giô-na đứng dậy và đi đến Ni-ni-ve theo lệnh CHÚA. Khi ấy Ni-ni-ve là một thành rất lớn, phải mất ba ngày mới đi hết. ⁴Vậy Giô-na bắt đầu đi vào thành; trong ngày thứ nhất, ông rao giảng, “Còn bốn mươi ngày nữa Ni-ni-ve sẽ bị đổ xuống.”

⁵Dân Ni-ni-ve tin Đức Chúa Trời. Họ công bố một cuộc kiêng ăn. Mọi người, từ người lớn nhất đến người nhỏ nhất, đều mặc bao gai. ⁶Khi sứ điệp truyền đến vua Ni-ni-ve, ông liền đứng dậy khỏi ngai của ông, cởi vương bào ra, mặc bao gai vào, và ngồi trong tro. ⁷Đoạn ông ra lệnh cho cả Thành Ni-ni-ve rằng, “Đây là sắc lệnh của

vua và các nhà quý tộc: Bất luận người ta hay súc vật, bất luận đàn bò hay đàn chiên, tất cả đều chớ nếm chỉ hết. Đừng cho chúng ăn hoặc uống chỉ cả. ⁸Nhưng cả người ta và súc vật đều phải quần bao gai. Mọi người hãy dốc lòng kêu cầu Đức Chúa Trời. Ai nấy khá bỏ các đường lối gian ác và những việc tàn bạo của tay mình. ⁹Biết đâu Đức Chúa Trời có thể quay mặt đi, đổi ý, và thu hồi cơn thịnh nộ của Ngài, và chúng ta khỏi bị diệt mất chăng?”

¹⁰Khi Đức Chúa Trời thấy những việc họ làm; họ quay bỏ đường lối xấu xa gian ác của họ, Đức Chúa Trời động lòng thương xót và đổi ý, Ngài không giáng họa trên họ như Ngài đã phán.

Giô-na Giận CHÚA

4 ¹Bấy giờ Giô-na rất bất mãn, và ông rất giận. ²Ông cầu nguyện với CHÚA rằng, “Lạy CHÚA, đây chẳng phải là điều con đã nói trước khi con còn ở trong nước của con sao? Đó là lý do tại sao con đã vội vàng bỏ trốn qua Tạt-si, vì con biết Ngài là Đức Chúa Trời nhân từ, thương xót, chậm giận, và giàu tình thương. Ngài là Đấng hay đổi ý về việc giáng họa. ³Vì vậy bây giờ, CHÚA ôi, xin Ngài cất lấy mạng sống con, vì đối với con chết còn hơn sống!”

⁴CHÚA phán với ông, “Người giận có nên không?”

⁵Sau đó Giô-na đi ra khỏi thành và ngồi ở một nơi, về hướng đông của thành. Tại đó ông cất cho ông một cái chòi, rồi vào ngồi dưới bóng mát của chòi ấy, để chờ xem điều gì sẽ xảy đến cho thành.

⁶Khi ấy CHÚA Đức Chúa Trời đã chuẩn bị sẵn một dây dưa, khiến nó bò lên chòi, phía trên đầu Giô-na, để làm bóng mát che đầu ông, giúp ông đỡ vất vả vì nắng nóng. Giô-na rất hài lòng về dây dưa ấy. ⁷Nhưng hôm sau, khi vừa mới hừng đông, Đức Chúa Trời đã chuẩn bị sẵn một con sâu, khiến nó đến cắn đứt dây dưa, làm dây dưa ấy héo đi. ⁸Đến khi mặt trời lên cao, Đức Chúa Trời lại chuẩn bị sẵn một cơn gió nóng từ hướng đông thổi tới, đồng thời mặt trời giọi xuống trên đầu Giô-na khiến ông gần ngất xỉu. Ông cầu nguyện xin chết rằng, “Con thà chết còn hơn sống!”

⁹Bấy giờ Đức Chúa Trời phán với Giô-na, “Người nổi giận vì có dây dưa ấy có đúng không?”

Ông đáp, “Con tức muốn chết được.”

¹⁰CHÚA phán, “Người tiếc một dây dưa mà người không hề khó nhọc vì nó và cũng chẳng làm nó lớn lên; mới đêm nào nó mọc lên, và một đêm kia nó đã chết. ¹¹Còn Ta, chẳng lẽ Ta không tiếc Ni-ni-ve, một thành lớn có hơn một trăm hai mươi ngàn người không biết phân biệt phải trái^(a) và rất nhiều súc vật trong đó hay sao?”

(a) 4:11 nt: không biệt phân biệt giữa tay phải và tay trái. Ctd: không biết phân biệt đúng sai hoặc còn sống trong sự tối tăm thuộc linh